

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Torat emet

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 625 = 1865

הרש י"ח תשרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406

כך הוא דיש חילוק בין לשון פקידה לזכירה דהנה איתא בזוהר
 דפקידה הוא לנוקבא וזכירה הוא לדכירה דלשון פקידה הוא
 על דבר שקיבל מאיזה בחינה הקודם לו ושירש הדבר כך הוא
 דודאי כל הבטחות שהבטיח הקב"ה לישראל אלו בטוחים
 שבדואי יקיים לנו הש"י הבטחותו להשפיע לנו כל הטובות
 והברכות. אך כשהקב"ה מבטיח לעשות איזה טובה בודאי
 כשהטובה היא קשורה אלנו כגון חילוק בין עבר לעתיד
 וזהו אך בפני המקבלים שצריכים לקבל הדבר ההוא אז
 צריכים להויתר מכל אל הפועל להביא אותו אל התגלות שיהי'
 במהרה: כי כשהיא עדיין נעלם במחשבה הוא מתכנס
 והיא בעלמא דחתא בעולם העתיד שעתיד להתגלות אבל
 עדיין הדבר בהעלם והמשכת הדבר מן העתיד אל הנה הוא
 באמונה ר"ל כיון שהלדיק מאמין בדבר שבדואי יהי' ובודאי
 יקיים הש"י הבטחתו ומלפס ומלפס בכל שעה ומתלהב
 שיתקיים הדבר ההוא אותו השתוקק והתלהב ופניו של
 הלדיק הבא ע"י האמונה אותו הדבר מחבר המחשבה העליונה
 של הבטחה ומתקשר להאמונה. וזה פירוש הפסוק לעולם די'
 דברך נלב בשמים ר"ל שהדיבור של הבטחה הטובה כשהוא
 ברוחניות הוא באתכסיה ועומד בשמים: אבל בזה של דוד
 ודוד אמונתך ר"ל ע"י האמונה כוננת ארץ ושמים ר"ל עשית
 כלי לנוקבא להתגלות הדבר והנה זה מצינו באברהם אצירה
 ודיבור אמירה הוא בחשאי כל זמן שהיא ברמות אתכסיה ודיבור
 הוא באתגלוי ח"ל רש"י בלמות לשונו כאשר אמר בהריון ר"ל
 שהי' אלל שרה כדברי הריון ר"ל שהי' הדבר עדיין במחשבה
 באתכסיה ולא המשך רק בחי' הריון שהוא ג"כ באתכסיה
 וזהו בחינת אמירה אבל ויעש ה' לשרה ר"ל תקנה ועשאה כלי
 לקבל הדבר לבא אל התגלות וזהו בחינת דיבור ומזה בא
 הלידה והבן

פרשת חיי שרה

בפסוק

וינחק בה מבוא באר לחי רואי וכו' עד סוף
 הענין ויש לומר דרך רמז והוא דהנה כל
 העובדות של הלדיקים אינו רק להביא שמחה בעולם ותענוג
 להבורא שהוא י"ת ישמח בעולמו ויהי' לו שעשועים ותענוג
 מכל הנבראים וע"י זה רצון הלדיק ותקונו חמיר שיהי' לרע
 ישראל שפע ברכות ורב טוב ושלח יהי' לבני ישראל סן בכלל
 וסן בפרק שום חסרון ולער ח"ו: אחר מחמת' שהיא מלוה לאהוב
 את ישראל ועוד שאהבת ישראל נקשרת באהבת הבורא והוא
 אחד כי מי שהוא אוהב את השם הוא אוהב את ישראל עמו
 כי ואהבת לרעך וכו' ומלות ואהבת את ד' אלקיך כ"ל הוא
 אחד כמו שמתנו אנשי כנסת הגדולה ברכת הבורא בעמו
 ישראל באהבה נית' אחד אל מלות שמע ישראל כ"ו אחדות
 השם ואהבתו והנה הלדיק מקשר ומיחד השני אהבות זו בזו
 כי מחמת' שאוהב את השם ורואה לשמח את הבורא והלדיק
 שמאמין שבכל לרות ישראל כביכול לו לר ע"י זה מתמשך טובתו

לישראל ופיתח עולם השמחה והחדוה וע"י זה הקב"ה שמח עמו
 ברוחו וע"י זה נעשה היחוד אהבת ישראל באהבת הבורא והוא
 שכתוב בזוהר הקדוש כי מתערפין א ח מאחד עם אמותי' ע"י
 משמע ונעשה לירוף אשמח וגם הירוף בא ע"י הלדיק
 שמקשר אחדות הבורא ואהבתו עם אהבת ישראל ע"י שפוחת
 עולם השמחה: ומביא תענוג וחדוה להבורא ב"ה כמלת'
 הלדיק הוא מקושר בעולם החדוה מחמת שחפלו ורצונו דבוק
 שם לפתוח מקור השמחה: והנה ידוע דבאר נקרא כנסת
 ישראל מחמת שהם כמעין הנובע חיות שפ"י שמות ישראל
 נמשך שפע ומימי החסדים לכל העולמות הנאללים והנבראים
 והיצורים והנעשים והם הליטורו' לכל השפעות וע"י נאמר תהום
 אל תהום קורא לקול ליטורין כי שמח ישראל הם הליטורות כל
 השפע אשר על ידיהם יתמשך: מתהום התחתון לעליון
 והנה לפי רואי נקרא חיות הבאה מהשגחת הבורא כי בכל
 מקום שהוא י"ת משגיח שם הוא החיות שלו דהנה ידוע
 מאמר חז"ל מתחילת עלה במחשבה לברוא את העולם במדת
 הדין וראה שאין העולם מתקיים ושיחף מידת הרמזים
 דלכאורה הוא תמוה והלא אלל הבורא יתברך לא שייך השגחת
 חליטה ברכתיב אי די לא שניתי אך השורש הדבר הוא
 כך דהנה באמת קודם שנברא העולם הי' כל האלילים
 והנבראים והיצורים והנעשים כלולים בכחו וכמוסים בעלמותו
 קשורים כשלהבת הקשורה בנחלת והנה מיד כשעלה ברוחו
 הפשוט לברוא את העולם שיאלו כל הדברים העלמלים בכוחו
 וכמוסים בהיכל קדשו פינמה ללאת לחון זהו הלייחא גופי'
 הוא רידה לפני הדבר ההוא והוא האלמנוס והדין נעלמו
 לירד מן מקום גבוה אל התחתון אך במה שהוא י"ת
 הסתכל והשגיח בדבר ההוא בזה הרואי המשך בו קו החיות
 אל הדבר ההוא כי במקום השגחתו שם חיותו וע"י זה נתקיים
 הבריאה מכל חיות הבאה לנבראים ע"י השגחתו ית' והוא
 הפירוש ראה שאין העולם מתקיים כ"ו ר"ל שעי' הדין
 והאלמנומים של הבריאה הגיל לא הי' קיום לעולם אך במה
 שראה בס' והשגיח עליהם בזה נתקיימו חסו השיטוף של
 מידת הרמזים:

והנה ע"י שהלדיק הוא סרסור ושוכנין המתקרב
 הבאר היא כ"ל אשר על ידו יראו מימי הים
 ועל ידו יומטו השפע לכל העולמות ומקרב אותה אל
 החיות הבא מהשגחת הבורא ומקשר אותה ונעשה יחוד גמור
 ע"י זה הוא פיתח מקור השמחה והחדוה ומביא תענוג
 ושעשועים להבורא וממשך שפע טוב ושמחה לבני' והשגחת
 הכתוב וינחק בא רציל השמחה והחדוה המכונה בשם ינחק
 כמו שמצינו בזוהר בא מבוא ר"ל שזה הלדיק אשר מביא ומקרב
 את הבאר מים חיים זהו בני' אל מקור החיות מהשגחת
 הבורא ע"י זה נפתח שערי השמחה לעולם ובאה חדות
 ותענוגים לכל העולמות עליונים ותחתונים והנה י"ת
 אבינו הסתכל בזה המדרגה אשר הלדיק יכול להביא שמחה
 לעולם ע"י קישור קירוב בני' אל השגחה העליונה אל
 והוא

י"ב בארץ הנגב ע"ד דמלנו בבת כלב שאתה לאבי
 הנגב נתתו ר"ל שהוא מנוגב מכל ר"ל ש' יחזק
 בעלמו שהוא עדין מנוגב מזה הבחינה ובהמת
 ה' לקרב בחינה התחונה אל ההשגחה העליונה
 גלות העליות או י"ל דהוא יושב ה' הוא
 על הקב"ה שהוא יושב בסתר ועלם מכל
 ע"י שפתיים ר"ל שפ"י ה' לקרב ומקשר בכ"י עם
 זה מביא הבורא ב"ה מדות המסדר שהוא
 הרואה להחכים יודים שהמסדר הוא ענף
 גורם שהוא י"ת מתנהג בחקד ומשפיע
 טובות לעולם :

יא יחזק לשוח בשדה ר"ל ש' יחזק מבחינה
 ה' לשוח בשדה ע"ד שאתרו חז"ל אברהם
 יחזק קראו שדה ויעקב קראו בית והנה יחזק
 של ישראל וחורבן במה"ק ליון שדה תחרש
 ר"ל בשדה ר"ל המסתכל בבחינה של חורבן הבית לפנות
 ולבער את הערב המרומז לדינים ור"ל
 ולהכריח שלא תהי' על זרע ישראל שום שליטת
 וקטרונו ר"ל ח"ו וישא עיניו וירא והנה גמלים
 כל העוב שבוטח לישאל ע"י זה אשר אף
 בין האומות ויש להם שפע מעט מן המעט
 שם י"ת : שומרים התורה והמצוות וע"י
 רב טוב לבית ישראל וסקב"ה יגמול להם כמעשיהם
 ר"ל שכינת עוזו המכונה בשם רבקה
 שיהא שיהא מתחלת בזה הבחינה של יחזק והיא
 לה ש' ישראל יסבלו עול גלות אף שיהיה להם
 ע"י ע"י ח"ו ותפול מעל הנמל ר"ל שהיא נופלת מזה
 של הגמול אשר ימשוך מהגלות ותאמר מי האיש
 בשדה לקראתינו ר"ל מי זה ה' לקרב אשר רואה
 של השדה ר"ל החורבן והגלות כי באמת יש כמה
 אשר רואים בזה כדי שיתקרב ישראל לאביהם
 ויהיה להם גמול טוב ויאמר הוא אדוני ר"ל זהו
 של אדוני ר"ל מדת יחזק הוא מדת של גבורה ותקח
 ותתקם ר"ל ששכינת עוזו רואת שכנ"י היא בגלות
 ותתלבשת בכמה לבושין ומשתתפת עמנו בגלות כי
 שגלו ישראל שכינה עמם אף שאינו בהתגלות
 הוא באתכסויא ואי"ה בזמן הגאולה אז יגלה כבוד
 עמם מכל הלבושין ותתגלה מלכותו עליו ויקיים
 עוד מוריד ויהי עיניך רואת את מוריד כו'
 אכ"י

חכלת פרשת חיי שרה

פרשת תולדות

תולדות יחזק בן אברהם אברהם הוליד את יחזק
 דהנה אף שלפי ראות עינינו בחורתינו הקדושה
בית

ובספרי חכמי האמת מלינו דמדת אברהם הוא מדת חסד
 ואהבה שהי' מדתו תמיד לקרב בני אדם לעבורת הבורא
 ולגמול חסד עמם בנזק ובמזון והוא הי' מרכבה לימין
 לפתוח שערי חסד בעולם אכל ב' יחזק אבינו בחורה
 שהי' מדתו עזר ונבונה להודיע ולפרסם חלקותו י"ת בעולם
 ע"י שר ועושה לירא ולפחד מפניו ולא ישא פנים לשום
 אדם בעולם כמו שמלינו בחורה שלא חלק כבוד אף
 למלכות כע"ש מדוע באתם אלי ואתם שאתם וכו' מפני
 שהי' מדתו עזר אכל תולדות של יחזק ושורשו הם חסדים
 גדולים אך שאורות החסדים הם גנוזים ומכוסים במדה
 זו ששמאלית אכל חילונית המתפשטות ממדה זו הם דינים
 וגבורות וזה שאמר הכתוב מה רב טובך אשר לפנת ליראך
 ר"ל במדת יראה היא בחינת מדת הפן זו גנוז ועמו
 רב טוב וחסד וזה חבין מה שאנו רואים שזהב חשוב מכסף
 בעולם אף שהכסף הוא חסד שגונו חיור ולכן אכל זהב
 מרומז לגבורת הטועים לאדמימות אעפ"כ אנו רואים שזהב
 חשוב בעולם יותר מכסף אלא ודאי שתוך בחינתו נעלם
 בחוכו חסדים יקרים ואורות גנוזים אך שבחילוניות הדבר הם
 בחינת הסוגים הנקרא היתוכה דדבא והנה כעת שאנחנו
 בגלות אין בנו כח ליק מן המדה זו להמשך השפע מן
 האורות והחסדים הטובים הלפנינו בה מתמת שעתה היא
 שליטת החילוניות והתפשטות השמאלית גוברת בעולם ולריכ"י
 אנחנו להמשך חיות רק מן ימין המשוג ומן חסדי אברהם
 המגולים עד ביאת משיח ב"ב ואז יסולק כל החילוניות מכל
 העולמות ונגלה כבוד ד' ויתגלה פנימות האורות מכל
 המידות ויתגבר האור בעולם ואז יתאחדו המדות ויומתקו
 כל הגבורות אכל לעת עתה אין בנו כח לימשך ממדה זו
 טובות מהאור הגנו' כמו שפירש"י בפסוק ויתן אותם חלקים
 ברקיע השמים להאיר על הארץ וכו' כי באמת אור המכר
 הי' פעמים במעשי בראשית זה גנוז לדיקים לעתיד לבוא
 ואף זה האור הנמצא בעולם הוא ג"כ ברקיע השמי כדי
 שיוכלו הנבראים לקבל ממנו ולהנות מזה האור עד עת
 הגאולה שיסיר השך ויתרבה האור ויוליא הקב"ה חמה
 מנתיקה אכל באמת גם במדת הגבורה נכלל וכמו שורש
 החסדים והימין ומדת אברהם נכלל באמת במדת השמאלית
 של יחזק חש"ה ואלה תולדות יחזק בן אברהם אברהם
 הוליד את יחזק התולדות והשרש והנה הכמוס במדת יחזק
 כמו הבן אשר הוא מושרש בטיפה הבא מן המוח של האב
 והוא באמת בחינת חסד מידת אברהם וי"ש בן אברהם וכן
 האב נכלל בכח הבן ובזה יתבאר דברי הכתוב ויהי ביום
 ההוא ויבואו עבדי יחזק ויגידו לו על אודות הבאר אשר חפרו
 ויאמרו לו מלאנו מים דהנה לפי ה"ל שכתבו שיש טובו'
 מגולים וטובות גנוזים והוא דהבורא י"ת הטובים בכנ"י בכללות
 ובפרטות בכל אדם אשר יהי' בו מעיין ובאר של מים חיים
 ונבוע של כל המידות העליונות נבוע של חכמה בינה ודעת
 נבוע של חורה וחכמת חלקות אך שהמעין סמוס בעפריות
החומר